

EMPORDÀ: FEDERAL

Preus de subscripció.

Figueres 1 pta. trimestre.
Fora, 1'25 „

Setmanari d' U. F. N. R.

Redacció y Administració: CENTRE FEDERALISTE EMPORDANÈS

Número solt 10 cents.

» atrassat 20 »

Any I.

Figueres 4 Novembre 1911

Núm. 32

MODERNA FARMACIA CUSÍ

Braguers especials de la
FARMACIA CUSÍ
DE TEIXIT DE GOMA ELÁSTICA

Y D' ACER FLEXIBLE

SON IMPERCEPTIBLES, SE PORTEN SENSE MOLESTIA

Y DUREN MOLT DE TEMPS

GRANS
MAGATZEMS

PUIG PARÍS

SASTRERIA I NOVETATS

PER HOME I NENS

Camiseria
Corbateria
Genres de punt
Elastics
Lligues-cames
Cinturons
Velluts
Perfumeria

Guants
Bisuteria
Panyoleria
Carteres
Monederos
Colls
Punys
Faixes

Panyeria
Forreria
Mantes
Pardessus
Capes
Matelots
Pellices
Garibaldines

BUFANDES

La casa que té l'assortit mes extens i en mes bones condicions

GRAN BAZAR

DE ROBA FETA PER HOMES, JOVES I NENS

Carrer Gerona, 13 - Presó, 4 - FIGUERES

Els socialistes i l'Unió Federal

El nostre partit com a republicà i com a federal pod i deu col·laborar en l'acció dels demés republicans espanyols de fora Catalunya. Com a nacionalista, com autonomista, l'Unió Federal, té dintre Catalunya la doble missió de despertar en els ciutadans alhora que l'amor a la democràcia republicana, l'amor a la nostra nacionalitat catalana. I aquesta acció catalanitzadora del nostre partit es forsa mes necessaria mentre el sentiment i l'idea de la nacionalitat catalana, estiguin confosos en molts esperits entre les boires de l'uniformitat castellana.

Per aixó l'Unió Federal al ingressar en la Conjunció Republicana-Socialista, va fer-ho am la precisa condició de no confondre dintre de Catalunya la seva acció am la d'altres partits. Si dintre de Catalunya es formessin Comitès de Conjunció Republicana-Socialista, l'Unió Federal visquent dintre d'aquest cercle, tindria una vida de presó. Al nostre partit li cal una vida d'expansió pera sembrar en els cors i en les intel·ligencies la llevor d'una nova civilització catalana.

Si dintre de Catalunya es formessin Comitès de Conjunció amb el nostre partit federal nacionalista, la nostra política perderia el caire viu del Nacionalisme. El nostre nacionalisme seria llavors un toro embolat.

Pro si no podem confondre la nostra organització am la d'altres partits conjunccionistes, en moments determinats, podem treballar d'acord am ells, tal com va fer-se amb la propaganda contra la guerra del Marroc i com se farà ara a Barcelona en les eleccions municipals.

Am molt de goig ens hem enterat de que 'ls socialistes de Barcelona han acordat, primer, apoiar la candidatura d'Unió

Federal, i després, han acceptat dos llocs en dita candidatura.

Hem de creure que 'l partit socialista de Barcelona está destinat a ser una gran forsa. Aquesta forsa serà radical de veritat, no estarà al servei del centralisme monàrquic am l'excusa de defensar l'integritat de la patria oficial, ni serà militarista.

Socialistes i federals nacionalistes, tindrem un enemic comú en la monarquia, en el patriotisme aventurer i burocràtic i en tot alló que als nostres ulls simbolisa la llei de Jurisdiccions.

Treballant els socialistes per les aspiracions de la classe obrera, i treballant els federals nacionalistes per els nostres ideals, podem fer tots plegats moltes jornades.

J. B.

CRÒNIQUES ARBITRÀRIES

El Jog

L'article *Sense embuts* publicat en el darrer nombre d'aquest mateix setmanari, m'ha convertit en actualitat, l'eterna qüestió del jog.

En l'esmentat article, els meus bons companys de redacció, donen una prova mes de la seva bona fe i de la seva candorositat. Ells, evolucionistes, enemics de revolucions, se tornen candidament revolucionaris quant volen fer campanya contra el jog...

Perque, amigs llegidors, reflexionem anc que sigui per breus moments. El jog es l'essencia de la vida. Sense jog aniríem a parar al no-res. Atacar el jog, es atacar la vida. I els joves d'EMPORDÀ FEDERAL, enamorats de la vida, esperançats en l'avenir del nostre poble, no poden ni deuen caure en l'immoralitat de combatre l'essencia de la vida: el vici immoral del jog.

En el mon tot es jog; l'humanitat entera, naix, viu, acciona i mor per i pera 'l jog. Tothom juga, qui no ho fa ab Deu, ho fa ab la gloria il'inforn... Si examinem fil per randa, totes les nostres accions desde 'l punt de vista de la Doctrina cristiana, veurém que continuament estém en perill d'ensopegar i perdre la gloria o guanyar l'inforn. Els que son menos jugadors, se confessen mes sovint per por de fer una mala jugada al morir.

Aquells que confien ab la sort, creuen que ja hi seran a temps d'assegurar la jugada i esperen per darrera hora la confessió qu'els hi dona mes seguretats de guanyar la vida eterna.

Ens juguem la salut, el dia de Tots Sants i els dies de tots els sants, festes i festetes que celebrém. No tenim cuidado en fer un bon i desmesurat tec... aleshores fem de jugadors arriscats... Que será —diém— qu'avui no poguem pahir lo qu'hem pahit altres vegades... I apostém la nostra salut i la nostre existencia en una de les trescentes seixanta cinc cartes de que 's compon el jog de la vida.

Els jugadors prudents i entenimentats, els que s'abriguen al sortir al carrer i no fan cap mena d'excés, els hi diém aprensius, donetes, etc., etc... L'humanitat sols admira als jugadors arriscats.

Quan ens casém, ens juguem l'avenir ab cartes blanques... Si guanyém, alabat sia Corpus!... Empró si fem mala jugada ja estém aviats per tota la vida.

Tothom i a tot' hora juguém. Els sabis ab la ciencia, els tontos ab sa ignorancia, els rics ab sos cabals, els pobres ab sa miseria. L'envejós se juga lo guanyat i el liberal se juga lo que podria guanyar...

El jog ho es tot i fins serveix per diferenciar els homes honrats dels pillos, com deia un autor: l'home honrat se juga lo seu, i el pillo, lo dels altres.

No sempre del jog sen diu jog, ni de la sort s'en diu sort. En paraules socials o

mentideres, el jog se sol anomenar, treball, comerç, geni... i de la sort, s'en diu fé, casualitat, etzar, providencia, talent...

Aquestes menes de maneres, ens fan dividir el jog en dos grans diversitats. La que en dirém immoral, o sigui aquell en qu'el guany se fia en l'etzar, o aquell qu'en podem dir civil en el que la combinació, l'intel·ligencia i el talent, dominen o se combinen ab l'etzar.

Parlarém d'un i altre en la propera crónica.

G. S.

"Tierras de España"

Parlar d'un llibre abans de sortir a llum, no es cosa correnta i arriba a esdevenir indiscreció quant la llegida ha tingut llog entre quatre bons amics reunits en intima vetllada. La forta emoció gaudida i l'enamorament despertat en el nostre esperit per el futur llibre «Tierras de España», foren tan poderosos que no sabém resistir a la tentació de parlar-ne.

«Tierras de España», es el nom de l'apleg de poesies que l'Eduardo Marquina posará a la venda dintre un parell de mesos. Son la cullita de la passada estiuada viscuda devotament en plena Navarra, en el mateix Roncesvalles.

Aquella terra històrica va despertar en el fervorós poeta Marquina, un culte esperançador en el pervindre de la malhaurada Espanya... Navarra avui se desperta i emplea la seva sava estatificada per la tradició secular, en conrear i explotar les riqueses que serven ses valls i ses montanyes... Navarra es renova... Aquelles forces i entereses qu'un jorn l'immortalisaren, la farán avui rica i plena... Navarra abandona el seu regionalisme anacrònic per conquerir la seva llibertat esperitual que sols poden obtenir els pobles físicament potents i rics... Aquesta

renovació que s'opera en un recó de la vella Heria, ha inspirat an en Marquina per compondre un cant esperançador ple de bel·leses i d'amor al proxím.

«Tierras de España» el futur llibre del il·lustre autor de «En Flandes se ha puesto el sol», se compondrà de tres parts: Ser, Trascender i Devenir. En la primera part, s'hi canta la Navarra montanyesa pintoresca, castissa i soperbament sencilla. En la segona part el poeta trova les seves gestes personalisant-les en els llegendaris personatjes Roldan i Sancho Abarca, i en la darrera part el poeta s'humanisa i ens dona de les visions pintoresques, belles i amoroses ensenyances.

Recordem ab fruició les composicions *El boyero* i *La fernerilla*, quadros lluminosos, rublerts de vida rústica, entera i sencilla. *Juventud de la tierra* i *Renovación*, son dos cants generosos, plens de dolça confiança en l'avenir dels pobles. En aquesta primera part fruïrem, com mai, del estre poètic de l'Eduardo Marquina. El poeta s'ha arrodorit, ja no es el poeta cerebral qu'habiem trobat en anteriors composicions seves i especialment en les teatrals; el poeta ha arribat a la plenitud, i els seus fruits son esplendits i saborosos com fills d'un gran cor i d'un cervell privilegiat.

De la segona part, *Trascender*, en Marquina ens llegí la composició *Roldan*, qu'ens agradá infinit, especialment la «Cansó de la Captiva mora», que digué, ab forta emoció, fent sobresortir encara mes les seves facultats extraordinaries de declamació.

Del *Devenir* ens llegí la única poesia qu'en te composta, *El sendero*... Aquesta poesia per si sola consagra un poeta. Mai havíem sentit a n'en Marquina tan humá, tan generós... El poeta va de camí portant a son fill penjat d'una mà... El poeta sugereix amorosament a son infant el recort del primer home que passá per aquell llog... l'amor el devia portar per aquella dressera que convertí mes tard en camí... que com tots els camins del mon son nascuts del amor dels homes. L'amor al proxím sadolla l'ánima del poeta quant canta i lloa amorosament l'home inconegut, l'autor del *Sendero* que van trescant pare i fill en íntim co-loqui... Ditzós qui ha fet en sa vida un camí i un pont per passar un riu!...—diu el poeta, bellament humá. Ditzós—pensa el cronista—qui ha rebut de la Natura el dó de sentir, pensar i cantar les bel·leses de les *Tierras de España*.

Consolémnos. També fou ditxós el cronista, aquelles hores de fervorosa audició de les estrofes del perfecte poeta castellá l'Eduardo Marquina.

JORDI ERIN.

La llengua catalana en les escoles

Un article publicat en la revista «Cataluña» parlant del grup escolar que fa poc va inaugurar-se a Girona diu lo següent:

«Holgaria decir, tratándose de escuelas municipales, llamadas también oficiales, que en ellas, siguiendo desacreditado y rutinario procedimiento, se comete el absurdo pedagógico—por no llamarle crimen patriótico y cultural—de enseñar en castellano; pero séanos permitido ya que, para dar á conocer una obra pro-cultura hemos tomado la pluma, hacer algunas ligeras digresiones sobre ese problema transcendental que, al aplicarlo al «Grupo Escolar» de Gerona pueden hacerse extensivas á la inmensa mayoría de los centros de enseñanza de Cataluña.

El niño que va á esas escuelas experimenta una diferencia brusca entre el cariño y naturalidad de que ha disfrutado en el hogar y la afectación y amaneramiento á que debe sujetarse; y por más que se esfuerce en lo contrario el maestro, que le habla en un lenguaje que no es el acostumbrado ni aquel al que tiene

ordenados los oídos y la lengua, necesita mucho mayor tiempo para aprender lo que sería asimilado con facilidad suma, si se emplease la lengua materna, la única que debe usarse, «si han de ser dulces y amables las primeras impresiones que el pequeñuelo recibe en la escuela, y ésta ha de ser una prolongación del hogar paterno; si las enseñanzas que se le den, objetivas, sensibles, han de comunicarse de una manera sencilla, correcta y clara; si éste pequeñuelo en una palabra, ha de comprender y ser entendido, para que el maestro pueda llegar fácilmente á su inteligencia y á su corazón», como dice el Sr. Martí Alpera, un gran prestigio dentro del magisterio español, en su libro «Por las escuelas de Europa».

La enseñanza que en ese caso se empeña en dar el maestro es como semilla en terreno estéril, porque, á excepción de los números y las letras, de comprensión universal, y alguna débil noción de Historia ó de Geografía alcanzada á fuerza de machacar, lo demás que aprende el niño lo repite como un fonógrafo ó un papagayo; ó sino, obsérvese el alumno cuando recita de memoria una lección y se comprobará la tarea ímproba y el esfuerzo grande de voluntad que ha de realizar para no perder ni una sola de las palabras que lleve estampadas el libro de texto, por que, si descuida una sola, no puede sustituirla fácilmente á causa del desconocimiento que tiene de la lengua y se queda callado ó tergiversa el sentido. Así vemos que, en este caso, el niño recita aprisa y corriendo, á fin de no perder la ilación de las palabras, y cuando olvida una de éstas, se calla súbitamente, hasta que ayudado por el maestro, vuelve á coger el hilo de la lección, y así sucesivamente hasta concluir la.

En los niños que después deben cursar el Bachillerato y una carrera ó que prosiguen unos cuantos años en colegio, aunque sea infructuosa y malograda la labor de los primeros años escolares, al fin, con la gimnástica continuada del castellano, acaban por dominarlo lo suficiente para aprovecharse de él, casi tanto como el propio idioma; pero para los hijos de obreros, como lo son la gran mayoría de los que concurren al «Grupo Escolar,—ya que los pertenecientes á familias acomodadas frecuentan las escuelas congregacionistas—van, á lo sumo, tres ó cuatro años á la escuela y pronto la abandonan para ingresar en un taller ó fábrica; el tiempo escolar ha sido poco menos que inútil. Su lengua no saben escribirla; la hablan plagada de barbarismos; la lengua castellana la hablan y la escriben de una manera deplorabilísima. Si á estos obreros se les hubiera enseñado á leer y escribir en su lengua natural, con menos tiempo que el empleado adquirirían una cultura suficiente para el lugar social que ocupan. Hablarían con propiedad su lengua y sabrían escribir una; la propia, mientras que ahora no saben ninguna; resultando de eso que una parte importantísima de la sociedad catalana que podría tener una instrucción conveniente, se halla huérfana de ella por culpa de los que, pudiendo y debiendo, no se preocupan de dar al pueblo una cultura racional y pedagógica.

Es, pues, ésta, cuestión fundamentalísima y esencial en lo enseñanza, y, no obstante, la vemos casi por completo preterida y olvidada. Ya que el Gobierno, en su afán centralizador, supedita la cultura del pueblo catalán á sus miras uniformistas, descuidando los más elementales deberes pedagógicos, los padres de familia deberían exigir en provecho de sus hijos, que la enseñanza fuera en catalán, enviándolos únicamente á los colegios en que así se practicara; los maestros deberían mantener continuamente su protesta viril, procurando entre tanto cumplir en cuanto pudieran con su deber; y todo un pueblo, en actitud enérgica, invocando los sagrados nombres de Patria y Cultura, debería reclamar de los poderes públicos una instrucción acomodada á las reglas que, de consuno, dictan la Pedagogía, el amor á la Patria y el sentido común.»

Fantasies

«Heraldo de Madrid» diu:

«Asegúrase que los nacionalistas irán al copo en Figueras, y que los radicales lucharán por las mayorías, con esperanzas de éxito, por estar divididos los primeros á consecuencia de la cuestión de consumos».

Reconeixem qu'és difícil la informació a distancies llargues, majorment si aquesta es d'eleccions, sobre quin tema es fan tota mena de calendaris 'acompanyats d'estravagancies sens limit; i per aixó no 'ns ha estranyat la noticia del diari madrileny.

Si l'«Heraldo» sapigués qu'els radicals d'aquí quant no contem am l'ajuda dels súbdits de la monarquia, sumen un centenar de vots, segurament que s'haurien posat a riurer per la candidés de son corresponsal.

Ara, de lo de les divisions per lo dels consums, també 'n parlarem.

Es molt cert qu'al principi alguns correligionaris de bona fé habien picat l'am que molt habilment va tirarnos en Canalejas, i fins alguns s'arribaren a creure que la substitució proposada per aquet era la supressió de qu'ens parla el Programa del Mestre; mes, tant s'ha discutit la cosa, que avui a excepció de contades persones, els demás ja sabem tots que quant tinguem implantades les doctrines d'en Pi i Margall, d'acord amb el seu programa, els consums quedarán completament abolits, i aixó no tindrán pas de ferho els ajuntaments ni comissions sortides del poble, sinó que será una de les primeres mides que dicti el govern de la República.

Allavors el poble no pagarà consums per la mateixa rahó de qu'el govern federal s'estalviarà els milions que representen la casa Real, Clero, Classes passives, part del exércit, etc., etc., i allavors també será quant el pressupost d'ensenyansa creixerá en benefici de la cultura, que devindrà regeneradora d'aquet pais desgraciat.

Aixó es la supressió, i aixó es lo qu'ens ha ensenyat l'apostol del federalisme, D. Francisco Pi i Margall.

En Canalejas, d'aquesta aspiració del poble n'ha volgut fer una parodia que ab tot i tenir aquesta, resultats negatius a Madrid ont s'ha ensajat, ha tingut la virtut de fer barallar als bons republicans que ben'ignocentment alguns d'ells creien arribada l'implantació d'una part del nostre programa, sens recordarse qu'en Canalejas ha sigut vensut devant la qüestió religiosa i per tant que continua pagant al clero, sens recordarse qu'en Canalejas té l'esperit aventurer igual qu'altres governants i qu'el presupost de guerra en lloc de reduirse, s'aixampla, i que les economies que podrien durnos a la supressió que tots desitjém, no es en Canalejas qui les hagi de fer. Per aixó en lloc d'una supressió, lo qu'ens porta es una substitució de resultats negatius pel poble ja, que a Madrid, després de concedir el govern varis millions al Municipi, aquet te deutes per 500.000 pessetes, i els queviures se paguen al mateix preu i alguns mes cars, refermantse les protestes pel pago del nou impost sobre inquilinat, quina cobrança ha donat també resultats desastrosos.

En fi, si en Canalejas vol el bé del poble, aquesta llei, que no es rés mes que un enganya tontos pera anar tirant, ha de sufrir series modificacions de les que resulti realitat, lo de voler legislar en profit del obrer, que lo qu'es tal com está ara...

O sinó qu'ho diguin els obrers de Madrid.

O. T.

Impresions i Notes

Ha sigut denunciat «El Poble Catalá» per l'article de l'Alomar titulat: «L'onada de crudeltat».

La denuncia es feta per suposada infracció de la llei de jurisdiccions. Si el procés arriba a terme, será curios sentir an el fiscal al formular l'acusació; perque no compreném que unes paraules endressades a enlairar el sentiment de justicia, puguin ser considerades contraries a la patria.

Aquest mot patria que's llegeix en els codis i que corre per els papers d'ofici, com mes va, menos l'entendem.

El govern sembla que vulgui convençer a l'opinió de la falsetat de les denúncies sobre 'ls presos de Cullera, usant el procediment d'aterrorisar als periodistes liberals.

SPORTS

Ciclisme

Diunenge passat se disputá la carrera ciclista *Copa Gerunda* organizada pel Club *Strong* de Girona.

El recorregut fou Girona-Figueras-Girona (72 km.) amb un control fixo al viratge de Figueras, molt ben mantingut pels competents *sportmen* del «F. S.»

El pas pel control de Figueras fou pel següent ordre:

1. Planells, en 1 h. 42' (21 km. 176 per hora).
2. Domenec, en 1 h. 46'
3. Massot, en 1 h. 56'
4. Gurt, en 2 h. 12'
5. Marimón, en 2 h. 27'

y arribaren á Girona:

1. Planells, en 3 h. 52' (18 km. 620 per hora) (50 ptes. y Copa Gerunda.)
2. Massot, en 4 h. 17' (25 ptes. y objecte d'art del «Figueres-Sport».)
3. Marimón, en 4 h. 37' (15 ptes. y objecte d'art del Diputat Don Dalmau Iglesias.)
4. Gurt, en 5 h. 7' (10 ptes.)

En Domenec abandoná a Costa Roja.

Pel nombre de corredors que hi han pres part, aquesta carrera ha tingut molt poch éxit. A Figueres varen presenciaria un centenar de persones.

El club *Strong* no ha sabut fer be les coses i encare merexia un éxit mes petit. Deixant a part la falta de propaganda, aixó de fer pagar 5 ptas. d'inscripció, per disputarse 100 ptes. de premis, me sembla un xich exagerat. Si haguessin tingut mes de 20 inscripcions, com pel «Campionat de l'Empordá 1911» va succeir, i com ells debían pensar succehiria, encare hagueren guanyat diners, i aixó no es difundir el *Sport*, aixó es explotarlo.

TRICEPS.

NOTES MUNICIPALS

Sessió de l'Ajuntament del dia 30 d'Octubre de 1911.

Presideix l'arcalde accidental Sr. Guíllamet i assisteixen els regidors Senyors Roig, Teixidor, Moncanut, Pairacs, Verdagué, Vilanova, Cortada, Quintá, Rovira, i Antic.

S'acorda concedir permís a D. Joaquim Verns i a D. Narcís Jucglá para instalar respectivament, un electro-motor de dos i un cavall de força, en els baixos de les cases n.º 8 del carrer del Forn i 5 del carrer nou, pera 'l funcionament de ses respectives industries de fabricació de géneros de punt i elaboració de dolças.

S'acorda, també, fer constar que 'ls Srs. Regidors a qui correspon cessaren el càrrec, com procedents de l'elecció feta en maig de 1909, son els següents:

D. Francisco Guillaumet Naspleda.
 » Miquel Puig Sudrià.
 » Eduard Bartolí Barceló.
 » Abdou Pairacs Bosch.
 » Jaume Vilanova Riera.
 » Jaume Teixidor Pou.
 » Joan Teixidor Buscà.
 » Joan Carbona Molins.
 » Marian Moncanut Fontdecaba.

Es fa constar, així mateix, que s'ha de complir el buid produït per la dimissió del regidor D. Marian Pujalà Vidal.

Correspon elegir en cada districte:
 En el 1.º 4 regidors.
 » 2.ºn 2 »
 » 3.ºer 1 »
 » 4.ºat 3 »

Pot votar cada elector.
 En el 1.ºer 3
 » 2.ºon 1
 » 3.ºer 1
 » 4.ºat 2

Passa a informe de la Comissió d'

Hisenda una instancia de D. Baldiri Poch sollicitant abono de drets de consums per la carn de porc que tregui de la Ciutat.

Es concedeix permís a D. Joan Poch pera adobar el teulat de la casa n.º 7 del carrer de Primfilat i a D. Farriol Malagelada pera canviar unes ventalles de la casa n.º 3 del carrer den Cervantes.

Passen a informe de la Comissió de Foment unra instancia de D. Afons Roda demanant permís per fer varies obres en una casa del carrer Eras den Vila i altra de D. Josep Sala demanant se li senyali la rasant pera la reedificació d'una casa situada al Passeig del 14 de Juliol i carrer den Mendez Nuñez.

El Sr. Antic dona compte de la reunió tinguda per les representacions de varis pobles el dia 28 del correut pera tractar del repartiment provincial, en la que s'va acordar acudir contra 'l mateix. L' Ajuntament acorda quedarne enterat.

Y s'aixeca la sessió.

DE LA CIUTAT

Reunió.

El passat dia 28 d' Octubre, va tenir lloc en la Cambra Agrícola de l' Empordà la reunió de representants d' els Ajuntaments que resulten perjudicats am motiu del repartiment fet per minvar el déficit del pressupost Provincial ordinari, respecte 'l pròxim exercici de 1912.

Bastant nombrosa fou la reunió, puig gairebé tots els pobles perjudicats, que son els qu'eren avants classificats dintre la Secció 1.ª, enviaren sos representants.

A prec del Sr. Artizá, de Capmany, que fou qui la convocá, se feren diferents consideracions, per bon nombre de representants, que demostraren la necessitat de recórrer contra aital repartiment, tota vegada que, per senyalar les qüotes de rústica i urbana s' ha de tindre en compte lo disposat per la Llei de 12 de Juny passat, que es derogatoria d' altres anteriors, i nó aplicar les que tingué a be la Comissió provincial pel sol fet d'esser mes pujades i donarli major ingrés.

Se tracta de l' absurdo de que 'ls Ajuntaments recaudin un 13 per cent en concepte de recàrregs municipals i am motiu del repartiment de que s' fa merit tinguin de pagar un 17 i 1/2; de que, no obstant el Real Decret de 3 Maig de 1892, que disposa que las Diputacions no fassin *regalos* dels diners dels contribuents am Companyies explotadores i altres entitats, de que tinguin en sas oficinas el personal indispensable, la de Girona, fent petit cas de tot aixó, continúa obrant com millor l' hi sembla.

Nostra Ciutat, que de fet té 10.714 habitants, contribuía am 30.000 i pico de ptes, i ab el nou repart, correspon pagarne mes de 42.000, es a dir 3'93 pesettes per habitant, i en total, importa el cupu Provincial mes de las 2/3 parts mes que 'l de consums i alcohol, al Estat.

Prop la 1 de la tarda s' aixecá la reunió, firmant una instancia-recurs colectiva, sens perjudici de que casi totes les Corporacions hagin recorregut en forma, contra dit repartiment, be que dirigida, algunas d' ellas al Sr. Ministre, i la dita colectiva, a la Diputació.

Fou felicitat el Sr. Artizá, per sa iniciativa, i a la Junta de la Cambra se l' hi mostrá agrahiment per sa cooperació cedint sos locals per dit objecte.

D' Art Dramátic

Com ja teniem anunciat, diumenge i dimecres darrers, respectivament, la «Secció Dramática» del «Casino Menestral», posá en escena «LO COR DEL POBLE» del Ignasi Iglesias, i «D. JUAN TENORIO» den Josep Zorrila.

Al César lo qu' es del César

Dies enrera en un solt de la secció «No volém el presiri», várem consignar nostra estranyesa al sapiguer que una familia de presitaris pensava establirse aquí; i deixant de banda alló de: *ni son todos los que están, ni están todos los que son*, ens condoliem de que les mides que avans se prenién haguessin devingut en desús fent de nostra ciutat un altre Ceuta ont els penats en llibertat o en vigilies de recobrarla tenien establerta sa colonia.

La nova sigué comentada i la policia ens digué que les mides apuntades seguien en peu, si bé era cert que un dels últimament complerts, no va seguí aitals tránzits per tenir aquí una persona de familia i acompanyat de un empleiat del presiri, va anar a veure-la avants de marxar.

Celebrém que aixis resulti, i que per molts anys poguém dedicarlosi lloanses en llocs de fuetades, i encare que degut a les ordres que 'ls fan anar d' Herodes a Pilat degut a la por del govern, lo cert es que moltes vegades ja podrien ésser mes enérgics en son compliment.

¿Es qu' els seus esforços devenen esterils i que 'l bon desitj poques vegades se veu ajudat?

Foc

El dijous el matí s' oiren alguns *pitots* que senyalaven foc. Ben prompte la nova s' estengué per la ciutat, sapiguentse mes tard que 'l foc era en un Más que darre- ra 'l cementiri posseïx el senyor Pau Pagés.

El foc comensá pel paller i sortosament ben prompte pogué ésser localisat. Els bombers segóns ens dihuen hi acudiren am llestesa com també 'ls vehins propers al Más que treballaren de ferm.

El Sr Pagés ens ha visitat pera pregar- nos donguém en son nom, les mes corals mercés a tothom qui aná a prestar son auxili pera l' extinció del incendi, especialment als quefes i individus del cos de bombers, que hi acudiren ab molta promptitut i treballarem ab gran activitat.

El tren que passa

Han sigut molts els que s' han estranyat d' una campana en forma de bolet que desde poc, els concorrents a l' estació del ferro-carril, han vist instalada cim del cotxe correu ignorant l' utilitat de la mateixa; aquesta no es altré que la d' avisar al jefe d' estació quant els carters estan llestos, evitantse que alguna vegada el tren s' els emporti a Perelada o Vilamallá com ja ha succehit algún cop.

Hoy las cosas adelantan...

¡Novembre!

En el mes de la tristor, el mes dels difunts, les families dediquen un record a llurs passats, les corones que durant un any han estat oblidades, tornen a sortir, pera no desmentir alló de cada cosa al seu temps.

Els cementiris son invadits per gent que posa cara séria i anguniosa per que la diada ho porta.

El nostre, que, dit sia de veritat es de lo milloret, també 's vegé concorregut de gent endolada qui tributava 'l recort acostumat.

No deixarem de consignar, tampoc, els elogis que tothom feia de l' estética i bon gust qu' en dit lloc s' oviraba, convertintlo de macábric en rialler jardí, ont la pau es acompanyada de la poesia, en forma de flors qu' ens brinda la Naturalesa.

Nostre felicitació a la comissió de Cementiri i a son vocal de torn.

Obituari

En la vila del Masnou ha mort la senyoreta Joana Cuffi Melis, filla del nostre particular amic En Joan Cuffi, l' irreparable desgracia qu' aclapara avui al nostre bon amic, s' agrava pel dolorós recort de que no fa tres anys sofrí també la perdua d' un altra filla seva.

Al pésam que tots els seus amigs i coneguts li adreçan, pot ajuntar-hi, la familia Cuffi, el nostre mes sincer condol.

REBAIXA DE PREUS per ser fi de temporada. **CORBATES SUPERIORS de 3 ptes. a 1'75 ptes.**—**GRANS MARGATZEMS "PUIG PARIS"**.—Gerona, 13.—Presó, 4.—Figueres.

Cine del Teatro Principal

Importantísimas funciones para los días 4 y 5 de Noviembre de 1911.

Sábado noche y Domingo tarde y noche **DEBUT** del eminente imitador,

Caballero FABRA

Extraordinarios programas de películas de las mejores marcas, figurando entre ellas la grandiosa película,

PECADOS DE LA JUVENTUD ERRORES DE JÓVENES

Detalles por programas. Horas y precios de costumbre.

Imp. de J. Trayter, Cervantes 13.—Figueres

Les eleccions municipals

A l' hora present sembla que 'l nostre partit tindrà per únic contrincant a la colla lerrouxista, de la qual podém dir-ne, que com a partit, al costat nostre, es un mànec de rialles. Li doném aquest qualificatiu, no precisament per lo escàs del número; una idea, si es gran, per poca gent que la professi s' obre pas; pro el partit dels lerrouxistes, sobre tot a Figueres, significa per unapart la tossuderia dels veils enemics del principi autonomista, la rebequeria anti-federal, i per l' altre, la satisfacció de ressentiments personals o de rencunies de veinat, les quines, en alguns temperaments, se sobreposen a la voluntat del individu que te la desgracia de sufrir-les. L' idealitat del lerrouxisme, i la del lerrouxisme figuerenc en particular, es doncs ben migrada.

Afegeixis a n' aixó, que aquest partit, que aquí vol destruir la nostra Democracia federalista, es el mateix que a Madrid presenta candidatura contra la Conjunció Republicana Socialista, afavorint el triomf dels candidats monárquics.

Seria una desgracia que Figueres no demostrés amb els seus vots la seva repugnancia al lerrouxisme.

La reunió del Partit

Dissapte passat tingué lloc la reunió general del Partit d' Unió Federal Nacionalista de Figueres pera tractar de les eleccions, que ara estém a punt de realisar.

Un cop acordat pendre part en la lluita,

com es natural, i sensa cap coalició, va discutir-se llargament el procediment que s' adobaria pera confeccionar la candidatura. Va determinar-se deixar pera l' estudi de la Comissió Electoral i la Junta Municipal la conveniencia d' anar al copo o a les majories soles, i va donar-se a la Junta Municipal, l' encarrec de confeccionar una candidatura am gent disposada a treballar pera la prompta substitució o supressió dels drets de consums.

La reunió fou molt animada, lo que demostra el gran interés que 'la nostra gen es pren pera la vinenta lluita.

Lo que 's diu

Per els noms que hem sentit dir de la candidatura lerrouxista, sembla que aquesta tindrà el caracter de lerrouxista-religiosa, ja que formarà part d' ella, segons se diu, un senyor de la missió evangelista establerta a Figueres. Heus-aquí lo que son les coses: si tal combinació tingués éxit, els bocagros d' Inlaterra que encare creuen amb aquesta religió, es pensarien que a Figueres tots som dels seus. Pod ser ja es aixó lo que 's busca.

Per el dir dels lerrouxistes, els federales-nacionalistes, som una colla de sacristants. Si es cert lo que 's diu, quedarà provat que ells serveixen d' escolans.

I els furibonds anticlericals que ja fan anar la familia als convents a educarse, completarán la seva conseqüencia, votant pera regidor a una varietat de capellá.

¡En Felix de la Torre ha mort!

Ha deixat d' existir ab eli un dels homes mes abnegats i lluitadors de la nostra idea, exempt d' ambicions i rubiert d' altruisme.

Desde molt jove se posá al costat de D. Francisco Pi i Margall, batallant sens cansanci a la sombra del nostre Mestre.

Era eloqüent orador; en eleccions lle-gislatives, habia lluitat enfront d' en Gabriel Maura en el districte de Calatayud; formá part del Consell del partit i últimament el poble 'l portá al municipi madrileny, essent també, representant en la Conjunció Republicana Socialista.

L' enterro fou imponent, veientsi les mes altes representacions del partit, no mancanthi tampoc el diputat per nostre districte.

¡Que l' hi sia la terra lleugera!

El Dr. R. Suñer comunica á sa nombrosa clientela qu' a trasladat el seu Consultori Medic Quirurgic i Gabinet Electroterapic al carrer de Vilafant, número 10, pis primer.

Hores de consulta: de 11 á 1 i de 3 á 6. Dies festius, de 11 á 1.

Mercat del dia 2 de Novembre 1911

Blat.	Hectólitre	20'00 a 22'19
Ordi.	"	00'00 a 00'00
Civada.	"	11'25 a 11'87
Moresc.	"	16'25 a 16'88
Mill.	"	20'00 a 00'00
Panis	"	18'75 a 00'00
Mongetes	"	38'75 a 41'25
Mongets	"	36'75 a 40'00
Faves	"	0'000 a 15'32
Favons	"	16'25 a 00'00
Vesses	"	18'75 a 00'00
Sigrons.	"	36'25 a 40'00
Patates	qq. métric	7'22 a 7'62
Oli.	Hectólitre	106'88 a 110'89
Porc els 10 kilos pes en viu	"	00'00 a 00'00
Xais de llet.	"	16,00 a 20'00
Oques una	"	6'00 a 9'00
Conills, parell.	"	3'00 a 5'00
Anecs.	"	4'50 a 6'00
Gallines	"	5'00 a 9'00
Pollastres.	"	3'25 a 5'50
Ous, dotzena.	"	1'70 a 1'75
» compte.	"	52'00 a 52'50

JABÓN-CATALONIA
 ¡¡SAPOLOXIN!! ¡¡SAPOLOXIN!!
 FÁBRICA de JABONES de TODAS CLASES
JUAN BOSCH, Figueras
 Calle Concepción, 8 y 10
 Plaza Constitución, 16
 MARCAS REGISTRADAS PATENTE DE INVENCION

GRANS ASSORTITS DE
 QUINCALLA, MERCERÍA Y BISUTERIA
 DE
Jaume Navarra
 Carré de Gerona, núm. 3. FIGUERES
 Últimas novetats en Bisuteria, Vanos, Paragüas y Sombrillas — Juguets de totas menas

RICART YMBERT
 Representant de Cicles Sanromá
 y de la Lámpara Z.
 Preu 2 ptes.
 Patins Brampton
 Maquinaria, Material
 y ventiladors eléctrics

DROGUERÍA
Antonio Gimenez
 Artículos para la Fotografía

ANTIGUA Y ACREDITADA
 FARMACIA
 DE
R. MARTIN
 (Sucesor de Deuloféu)
 ANÁLISIS D'ORINS

MAGATZEMS DE CARBÓ
 DE
J. GUILLAMET
 Mineral Cok y vegetal
 CALITATS GARANTIDES, PREUS SUMAMENT REDUITS
 Servey á domicili
 Diposit central: Carrer de Castelló, 30, Figueres

Vasconia
 El mejor jabón

Sociedad Anónima CRÓS
 ABONOS QUÍMICOS
CARLOS REIG
 Calle de la Rutila, núm. 13, FIGUERES
 Azufres, Sulfatos y semillas de selección inmejorable.

Fábrica de Chocolates de
PEDRO VIÑAS
 VENTAS AL POR MAYOR Y MENOR
 CALLE JUAN MATAS, 22, FIGUERAS

para lavar la ropa
 Agente exclusivo para Cataluña

Unica casa que garantiza 'ls articles en or chapat.
 Diposit de coronas mortuorias.
 Casa especial en guants, Quincalla, Mercería, Bisutería
Emili Senmartí
 PLAÇA CONSTITUCIÓ, 3
 Banos, Paraiguas y Sombrillas * * * Perfumería del País y Extranjera
 Casa especial en novetats pera modistes.

PER VENDRE
 Hi ha Portes, Balcons (branes y fustatje) Finestres, Bastiments de totes classes y mides, y molts altres objectes. Tot quasi nou á preus reduits.
 Carrers Olot, 26 y 28, ó Cervantes, 70
 (Casa Pacific Carolá)

J. Fonolleda Serra
 Barcelona

TRANSPORTS
 DE
BENET DEUSEDAS
 PALAU, 14, (Rambla) FIGUERES

FILLS DE JOSEP MASSOT
 Grans magatzems de novetats pera Senyora
 Darrerres novetats en llanería Sedería y Cotóns
 Peletería, Echarpes, Bufandes, Kimonos, Sealskins, Cheviots, Panas y velluts, Relajos, etc., etc.
 PREU FIXO EN CIFRES CONEGUDES

Sombrerería de Manuel Estevez
 (Sucesor de VDA. ORÓ)
 Sombreros de las mejores marcas
 Grandes novedades en gorras y varios artículos

COMANDONA
María Purcallas
 OFRECE SUS SERVICIOS
 Alta de San Pedro, 15, 2.º — FIGUERAS

Botiga de calsat de'n MARTÍ CANADELL
 CARRER DE PERELADA, núm. 30, FIGUERAS
 Gran assortit de calsat de totes classes y seccions, tot ell confeccionat ab formas modernas.
 NOVETATS EN CALSAT DE SENYORA PER LA PRESENT TEMPORADA
 — PREUS REDUITS —

Taller especial montado con todos los adelantos para arreglar toda clase de Sombreros dejándolos como nuevos.
Calle Gerona, 1, Figueras

INMENSO Y VARIADO SURTIDO EN TODA CLASE DE LICORES Y VINOS
LA CUBANA
 Pulcritud y esmero en la confección de dulces y pasteles.
 Recomiendo el chocolate Angelical vainilla.
 NUEVA, 5 y 7, FIGUERAS

JABÓN ALEGRET
 CASA FUNDADA EN 1795
 FÁBRICA DE JABONES DE TODAS CLASES
 de **Carlos Alegret**
 Despacho: Nueva, 4, FIGUERAS

J. MATAS HORTAL
 NOVEDADES PARA SEÑORA
 Calle Juan Matas, 16. - FIGUERAS
 INMENSO SURTIDO PARA LAS TEMPORADAS DE OTOÑO É INVIERNO
 — PRECIOS SIN COMPETENCIA —

Sastrería La Bandera
 LEED Y OS CONVENCERES: Los precios que rigen en esta casa son casi la mitad de los que os cobran otras sastrerías por estar nosotros inteligenciados con una fábrica de Sabadell que semanalmente nos remite Novedades.
 No olvidéis lo que acabáis de leer, como tampoco que desde esta fecha contamos con aumento de personal en el Taller y un excelente cortador de Barcelona para poder atender á la cada día más numerosa clientela. Fijaos bien, trajes á mitad de precio

“Daisy”
 Es el matador de moscas más eficaz y económico de todos. pues basta una sola carga para toda la temporada.
 Precio de cada aparato con su carga Ptas. 1'00
 Carga de recambio. " 0'75
 VENTAS AL POR MAYOR Y MENOR EN
 Casa A. CRUMÓLS É HIJOS, Lasauca, 1, Figueras.

Gran Farmacia y Perfumería "LA CRUZ ROJA"
MIGUEL VIDAL
 (SUCESOR DE JOSÉ MONCANUT) — Carcel, 10, é Ingenieros, 11. — FIGUERAS
 Depósito de Especialidades Nacionales y Extranjeras — Aguas Minerales, Sueros y Vacunas —
 SERVICIO FARMACÉUTICO DE PRIMER ORDEN